

Lakeuden leveältä kulttuuria – Etelä-Pohjanmaan uusi kulttuuristrategia katsoo vuoteen 2035

6.3.2026

Etelä-Pohjanmaan kulttuurin tulevaisuuden suunta hahmottui Kulttuurifoorumi Helmessä, jossa maakunnan uusi kulttuuristrategia “Lakeuden leveältä kulttuuria” julkistettiin 17.2.2025. Foorumi kokosi yhteen alueen kulttuuritoimijat, oppilaitoksen edustajat, päättäjät ja kehittäjät keskustelemaan kulttuurin merkityksestä, yhteistyöstä ja rohkeasta tulevaisuuteen katsomisesta.

Vuosille 2026–2035 laadittu kulttuuristrategia linjaa, miten kulttuuri nähdään Etelä-Pohjanmaalla osana elinvoimaa, hyvinvointia ja identiteettiä. Strategia rakentuu vahvan kulttuurilupauksen ja kolmen teeman varaan, jotka korostavat yhdenvertaisuutta, yhteisöllisyyttä ja eteläpohjalaista rohkeutta.

Kulttuuri saa elää ja kasvaa

Strategian ytimessä on kulttuurilupaus, joka kiteyttää eteläpohjalaisen kulttuurin luonteen ja tahdon:

> *Etelä-Pohjanmaalla on tilaa kulttuurille. Kulttuuri saa elää omaleimaisena, juurevana, elinvoimaisena ja monimuotoisena – rohkeasti tulevaisuuteen kurkottaen. Kulttuuri kasvaa kestävällä tavalla ja kuuluu kaikille.*

Lupaus ei ole vain sanoja, vaan se ohjaa konkreettista tekemistä. Kulttuuristrategia on syntynyt laajassa yhteistyössä kuntien, kulttuurilaitosten, yhdistysten, koulutuksen järjestäjien ja rahoittajien kanssa. Yhteinen

valmisteluprosessi on tunnistanut Etelä-Pohjanmaan erityispiirteet ja kulttuurin merkityksen osana maakunnan elinvoimaa.

Kolme teemaa, yksi suunta

Strategia jäsentyy kolmen toisiaan täydentävän teeman kautta.

Kulttuuri on jokaisenoikeus tarkoittaa, että kulttuuri kuuluu kaikille eteläpohjalaisille iästä, taustasta tai asuinpaikasta riippumatta. Tavoitteena on madaltaa osallistumisen kynnystä ja varmistaa, että jokaisella on mahdollisuus kokea, luoda ja vaikuttaa kulttuuriin. Ajatus heijastaa myös eteläpohjalaista arjen suorasukaisuutta: kulttuuri on yhtä olennainen osa elämää kuin jokahittelle kuuluva oikeus.

Kulttuuri kasvaa yhdessä korostaa yhteistyötä ja yhteisöllisyyttä. Kulttuurin kehittäminen ei ole yksittäisten toimijoiden varassa, vaan se syntyy kuntien, taide- ja kulttuurilaitosten, yhdistysten, koulujen ja monien muiden toimijoiden yhteisestä työstä. Yhdessä tekeminen vahvistaa kulttuurikenttää ja rakentaa yhteistä identiteettiä sekä tulevaisuutta.

Kulttuuri kysyy luontoa saa strategiassa laajemman merkityksen kuin perinteinen luontosuhde. Luonto viittaa myös ihmisen luonteeseen – rohkeuteen, sisukkuuteen ja omaleimaisuuteen. Kulttuuri kehittyy, kun uskalletaan kokeilla, olla oma itsensä ja etsiä uusia polkuja. Eteläpohjalainen kulttuuri ei tyydy tavanomaiseen, vaan haastaa ja uudistuu ihmisten sisäisen voiman kautta.

Kaikki teemat sisältävät konkreettisia tavoitteita, toimenpiteitä ja mittareita, joiden avulla strategian toteutumista seurataan. Lisäksi strategiassa huomioidaan kestävän kehityksen taloudelliset, sosiaaliset, ekologiset ja kulttuuriset ulottuvuudet.

Kulttuurifoorumi avasi keskustelun

Kulttuurifoorumi toimi strategian julkistamisen näyttämönä ja keskustelun avaajana. Tilaisuus käynnistyi Seinäjoen Ukuleleorkesteri SUOn musiikilla, ja foorumin avasi Etelä-Pohjanmaan liiton maakuntahallituksen puheenjohtaja Janne Sankelo.

Keynote-puheenvuorossaan Suomen Kotiseutuliiton toiminnanjohtaja Teppo Ylitalo tarkasteli kulttuuria eteläpohjalaisena supervoimana otsikolla “Ittelle ja jokahittelle”. Etelä-Pohjanmaan liiton kulttuuripäällikkö Hanna Hangasluoma esitteli uuden kulttuuristrategian sisällöt ja tavoitteet.

Paneelikeskustelussa pohdittiin, onko yhteistyö kulttuurialan kasvun pullonkaula vai sen pelastus. Keskusteluun osallistuivat Sari Hanka, Kaisa Koskela, Kimmo Niemi ja Mika Virkkala, ja sitä moderoi Juulia Mäkilaine. Illan päätti ohjaaja Jarno Laasala, joka kertoi paluustaan lakeuksille uuden Duudsonit-elokuvan myötä.

Yhteinen suunta tulevaisuuteen

Kulttuurifoorumi ja uusi kulttuuristrategia osoittavat, että Etelä-Pohjanmaalla kulttuuri nähdään laajasti: se on osallisuutta, yhteistyötä, identiteettiä ja tulevaisuuden rakentamista. Lakeuden leveältä kulttuuria antaa yhteisen suunnan, mutta jättää tilaa paikallisille äänille, rohkeille avauksille ja yhdessä tekemiselle.

Yhteistyön merkitys korostuu erityisesti kulttuurialalla, kuten ohjaaja Jarno Laasala foorumin viimeisessä puheenvuorossaan kiteytti: Duudsonit eivät olisi pystyneet siihen, mitä ovat saavuttaneet, ilman toisiaan. Nyt on aika unohtaa eteläpohjalainen kateus ja tarttua rohkeasti yhteiseen tekemiseen, sillä yhdessä tekeminen vie aina pidemmälle, ja lakeuden kansa tunnetaan siitä, että haasteetkin kohdataan porukalla.

Ajankohtaiset leikkaukset ja talouden taantuma tuovat kulttuurialalle lisähaasteita, ja nyt jos koskaan tarvitaan yhteisöllisyyttä sekä rohkeutta uudistua. Yhteistyö on entistä tärkeämpää, kun resurssit niukkenevat ja toimintaympäristö muuttuu. Paikallisen kulttuurin voima on siinä, että se tarjoaa juuret, identiteetin ja mahdollisuuden rakentaa uutta – yhdessä.

Käytetään paikallista kulttuuria, tuetaan omia tekijöitä ja osallistutaan yhteisiin tapahtumiin. Yhdessä olemme enemmän!

Strategian visualisoitu versio on luettavissa https://epliitto.fi/wp-content/uploads/2026/02/EPL_Kulttuuristrategia2026_Saavutettava_WEB.pdf**Katja Jaskari**
TKI-asiantuntija, hyvinvointi ja luovuus
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Katja Jaskari on digitaalisen kulttuurin maisteriopiskelija Turun yliopistossa, kulttuurituottaja YAMK, AmO, AmE, tapahtumatuotannon asiantuntija, liiketoiminnan ja asiakkuuksien kehittäjä sekä jatkuvan oppimisen edistäjä.